

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Vita, Et Gestis S. Francisci Xaverii È Societate Iesv Indiarvm Apostoli Libri Qvatvor

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1666

35. Trimestri calceuiua scpultum cadauer integrum reperitur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10854

omnino se incanuisse, mos illi fuit pallio non vti, sed veste discincta, & nudis ut plurimum pedibus incedere.

Audita beati Apostoli mors, naui multos exciuit ad eius tugurium, vbi oris totius habitum mirati adeo formosum, vt videretur viuenti ac beato, quam cadaueri propior, circum in genua procidunt, deosculantur venerabandi manus, nec de illius æterna gloria dubij, regnantis in cælo sibi opem implorant, pietatis intimæ repentino sensu quemvis alium præuertente. Iacuit ad horam diei Dominici decimam insepultum cadauer, ac ne tunc quidem vllò funebri ritu, nedum pompa cohonestatum est; nemo funebre illi humanitatis officium exsoluit, præter vnum quem sæpe memini Antonium, cum nauarcho, aliisque duobus, quorum nomina excidere: solitudinis huius causam facit Scriptor quidam earum regionum, eius diei intolerandum frigus, quo prohibiti sunt Lusitani è suis caulis, & naui prodire. Sed fuerit cæli aut animi frigus (quod intelligitur postea clarius) certè Deus latere noluit tanti viri iacturam nec fuisse dolendam tam leuiter, nec eius honorem tam promiscuè habendum.

Scimus sacram Christi de Cruce pendentis effigiem ligneam, Xaueriorum autem pignus, eius anni quo fato sanctus est singulis, Veneris diebus sanguinem sudasse, mox vbi viuere desit sudorem illum aruisse. Imo quot casibus & ærumnis conflietaretur vir sanctus in India, toties eandem iconem, in paterna viri sancti domo cruore vndique stillasse, consensione mutua gemini amoris, ita duos inter se copulantis, vt alter dolores alterius doleret. Quod obseruabatur à domesticis diligenter, collatis temporibus quibus sanguine madebat articulis, cum aduersorum angustiis quas passum Xauerium ex Indicis literis discebant. Humandum corpus vt mos Sacerdotum induitur; talari magna ex parte detracta & Religioso studio inter sepelientes disiecta, quorum vnus præmium operæ Franciscus Aghiarus nauarchus, calceum sibi sumpsit, eoque se tantopere iactauit vt inde cognomentum à caliga siue ab ocrea duxerit, & poscebat sanè grati animi ratio, vt destituto officii omnibus viro sancto manus commodaret, eiusque memoriã pignore aliquo seruato perpetuam coleret, duo enim illi vaticinatus fuerat beatus Apostolus, vt eius artis hominibus sat rara, sic multum optanda, nunquam futurum vt egeret, nunquam vt in mari periret. Indutum Georgius Alvarez capaci vt Sinæ assolent, claudendum curat sarcophago, quem viua calce multa referciit vt laxante se anno ad reditum erosis carnibus, nuda secum in Indiam ossa reueheret. Locum tumulo delegit collem è portu modice assurgentem, ad cuius radices mercatorum nauigia ferè applicabant. Illic medio in pratulo crux erat lignea quam Lusitani defixerant, ab hac spatio breui in effossa humo sacrum funus deponunt, ac ne vnquam illius intercideret memoria, struem prægrandium lapidum ad caput, & pedes, monumentum illi constituunt.

Tertio ab hinc mense, naui ad reditum accincta, Præfecto insinuat Antonius à S. Fide, de tollendo secum in Indiam beato pignore, mittit

Præ

34

Crucifixi effigies lignea toties sanguinem sudat, quoties Xauerius grauius aliquid patitur.

35

Trimestri calceiua sepulcrum cadauer integrum præfertur.

Præfectus de suis, num carnes eatenus absumptæ ossa colligi paterentur. Is ad locum profectus sarcophagum referat, iacentis faciem calce amota purgat, explorat, & cernit tam integram, vt si foret tunc primum corpus tumulo conditum; ac ne quid incerti ad nauim renunciet, finitrum femur diligentius inspicit, quod cum pariter integrum comperisset, frustum carnis ex eo ad genu decerpit, ex qua velut recenti ac viuida fluxit sanguis. Re igitur iam non ambigua, carnem illam ad Præfectum refert, digito vno longam, magna voce vulgans P. Francisci corpus, non expers modo putredinis esse; verum adè integrè formosum, vt esset simile dormienti, narrans quicquid tum oculis, tum manu, etiam & cultro probasset. Traxit rei nouitas vniuersos, nec auditis contenti; curiosius vndique perspectum, agnoscunt non solum integrum, sed attactu molle, & viuaci colore; vestibis quoque intactis penitus, nec vlla calcis iniuria læsis; quodque magis attonitos perculit, miram expirans odoris fragrantiam, & rebus quibusvis odoratis tam longè absimilem, vt palam esset, è cælo duci. Atque hic demum sero licet redire ad sese increduli, erubescere seipsum, & venerari mortuum, quem contempserant viuentem; desistere etiam multis lachrymis nonnulli, & veniam pscere, reosque se mortis illius dicere, quod in extrema egestatis morbi que redactum omni destituisent subsidio, vt aucuparentur gratiam Præfecti Malacensis. Quare à Prorege Indiæ Alfonso vere dictum, Aluarem Ataidem tum suis Malacæ vexationibus, tum vero suorum in Sanciano crudeli barbarie, P. Franciscum occidisse, ac ne obscurum remaneat, quo fuissent in eum superstitem animo, qui nunc ad eius mirabiliter integrum, & fragrans cadauer lugebant; reddo hic (tamen si dispudet) vnus eorum, cuius nomini parco, atrocem stylum quo sancti mortem Præfecto Malacam significat, die ab ea quinto & decimo. *Hic, inquit, M. Franciscus mortuus est, & moriens nequaquam miracula edidit; sepultus est in hoc litore confusus, cadauere illius cum cadaueribus aliorum promiscuo. Cum hinc bonis auibus recedemus, feremus illum, si erit qualis ferri possit, ne Malacenses mercatores exprobrent nos esse minus quam ipsi sint Christianos. Sed mittamus huius memoriæ acerbam nimis, trucemque barbariem; vt ergo gratiæ quam excelso gradu staret apud Deum Xauerius, corruptionis immunitas patefecit, tum vero in nauim vltro cum thesaurum imponi expetunt, quo essent Indiæ regna omnia locupletaturi, passisque iam velis, cum aptius aliud ad manum non esset, eundem sarcophagum, reiecta in illum quam ademerant calce, in nauim inducunt. Caterum discedens è Sanciano Xauerius, visus est præ se fugare typhones procellosos, quorum erat illic quam alibi vsquam exitiosior nauibus rabies, diu siquidem illic in posterum, nec tenui aura tractum illum perflarunt, quin & in vicinos fuere multo mitiores. Visus item de cælo portas illas Sinarum antea impenetrabiles referasse, quas viuenti pulsare dumtaxat indultum fuerat, & ad earum limen occumbere; paucis enim post annis Lusitani, Cantonis aperto aditu miscere cum Sinis cœpere commercia*

commercia, & Christi præcones, immortalitatis semina ibidem mittere.

Sacro nauis superba pignore ad vicesimum secundum Martij 1553. Malacam tenuit, vbi etiam nostris hætere quenquam discedens Sanctus reuerat; haud tamen defuit aliorum pietas religiosæ erga redeuntem gratulationis officio perfungi, præ cæteris vero Iacobus Pereira eius amantissimus, & constantissimæ in eum fidei, pompæ incubuit, qualis in vrbe institui valuit, quam eius scelerum vltix lues, etiam tum depasce pergebat. Occurrit igitur exscensuro, ad portum cum Clero vicarius; cum nobilitate quicquid supererat populi; quodque magis mirandum mixti Christianis etiam ethnici, communi cum iis in sanctum Apostolum affectu venerationis, licet erroribus diuersi: & quidem infami Ataidis probro, qui tunc nihilo quam olim segnius suo sacrilegio inhærens cum domi luderet, audito Xauerij ingressu, è fenestra prospexit, & festum frequentissimi populi cum accensis funalibus concursum subannans simplicitatis stolidæ damnauit, moxque se ludo cum suo iudice seu cognitore causarum reddidit. Verum Xauerius dissimulauit impietatem perditissimi hominis, & afflictissimam ciuitatem antiqua beneuolentia & nouo munere profecutus, beneficium ingens huic eius festæ supplicationi reposituit, vt enim primum in ædium vicos pedem intulere qui sacro feretro succollabant, pestilens morbus repente constitit, tam manifesto depulsæ stragis documento, vt cum multos quotidie lues absumeret, inde ex iis quos iam afflauerat interierit nemo, nemo ex iis qui fuerant eatenus ab illa immunes deinceps ictus sit. Ad hæc famem quoque haud minori ciues calamitate depascentem eodem suo aduentu expulit, cœpitque post illum magna statim annonæ, & comæntuum copia Malacam inuehi. Illatus est in templum B. Deiparæ de Monte, quod nostri tametsi absentes, retinebant. Sed Malacam, haud scio quod latens fascino ageret ad male habendum sanctum Patrem, etiam defunctum; nisi hoc potius diuino consilio factum putem, quo foret viuentis & virtus illustrior, & mortui gloria latius splenderet. Hoc eò dico quòd suo capulo productum cadauer quo in Sanciano conclusum fuerat, in sacrarij aditu velut quoduis è vulgo est conditum, vbi humo egesta fossam sepulcralem iusto breuiorem præbente, vi multa intrò, satis indigne depreßum est, acruptæ licet adactu illo ad humerum carnes, sanguinem mitterent viuacem, & suaueolentem; iniectam nihilo incautius sancto corpori terram calcarunt tam fœdè vespillones, vt non vna plaga illud lacerarint, latueritque illic inglorium, & honoris expers à Martio ad vsque Augustum. Hoc mense Goa Malacam reuerterat Ioannes Beira, qui cum sociis duobus à Berzeo in Molucas insulas mittebatur, is vt erga sanctum singulariter affectus, imperare sibi non potuit, Malaca prius recederet, quam beatæ ipsius animæ sacrum spoliū inspexisset. Accendebat hoc desiderium opportunitas cubiculi, quo ad templum illud Deiparæ proximo utebatur, tum honoris magna nouitas, qua illum dignabatur Deus, integritate corporis palam conseruata

N n euiden

36

Malacam relatum, mox pestilentiam ab ea expellit.